

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS.

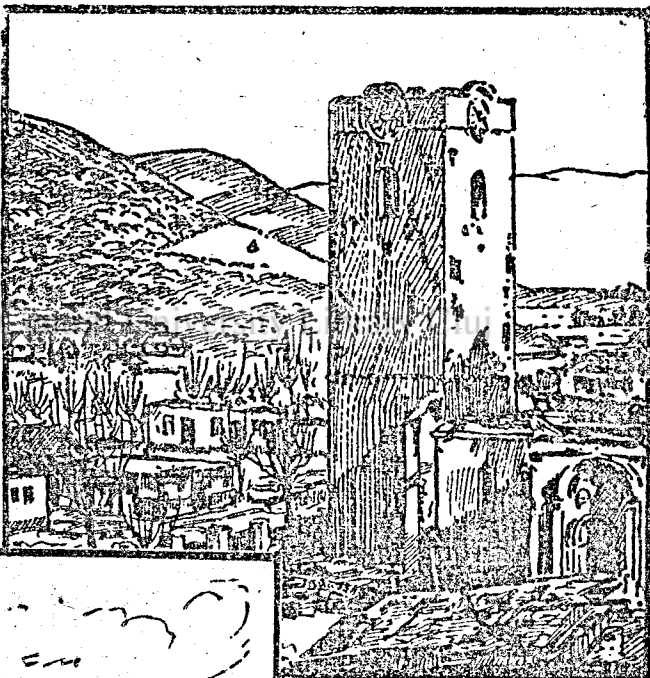
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

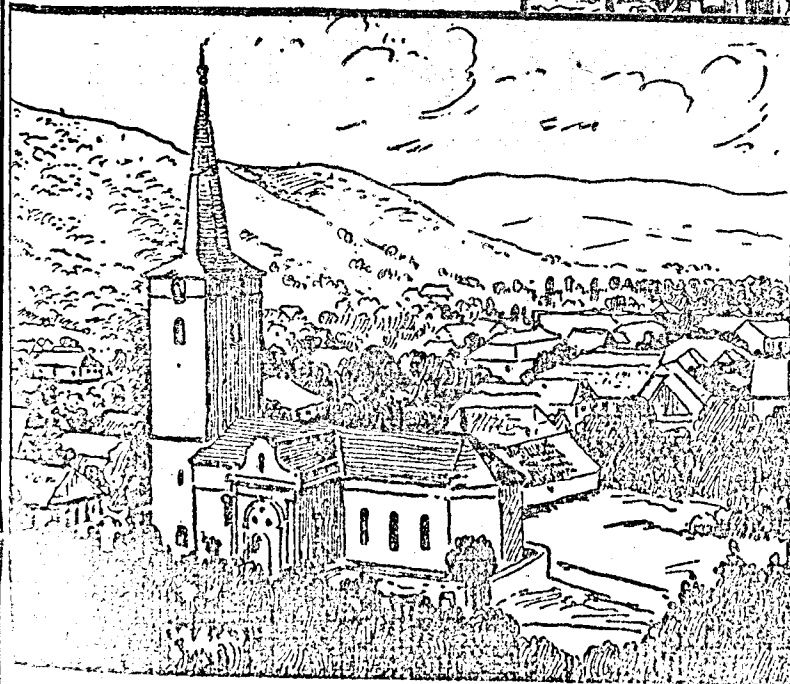
Megjelenik minden szombaton.

Nagy vihar emléke.

Junius hónap viharos időjárása sok pásztt és nyomoruságot zuditott Erdély vidékére. Az egész Erdélyt végig pásztázó viharok példátlanul álló pusztitást okoztak emberekben, állatokban, gabonákban és épületekben. Alig van olyan megyéje Erdélynek, ahol vagy a jégverés, vagy a villám emberben, állatban, épületben, terményekben kárt ne okozott volna. Junius hónap viharos időjárásával kapcsolatban felidézzük egy esaknem két évtizedes vihar emlékeit, amelyik, ha bár kisebb területen, de a mostani viharoknál is megsemmisítőbb volt, ahol végig a kő, a kő kövön nem maradt.

A templom képe vihar után.

A bálványosvárjai ref. templom.

Az 1912. évi tornádóról (forgószélről) emlékezünk meg. A tornádó néhány száz méter szélességben keletkező forgószél. Nevét az amerikaiaktól kapta, mert az Egyesült Államok egyes vidékein évről-évre borzalmas pusztításokat szokott okozni. A forgó levegőtölesér gyorsvonal sebességgel száguld a föld felett, néhol felemelkedik a föld színéről, ugrik egyet, ott semmit sem pusztít el, más helyen az épületeket alapjukig lerombolja.

1912 május 13-án délután 4 óratájt Dés közelében *Bálványosvára*lján pusztított ilyen tornádó, amelyik *Korondig*, (Udvarhely megye) több száz méter széles sávon sok épületet és vagyont semmisített meg.

A mi vidékeinken szokatlan *bálványosvára*ljai forgószél pusztító erejét tekintve, alig maradt amerikai testvérei megett! Bálványosvára ljának romjait mutató képünk mindennél jobban bizonyítja a tornádó erejét.

Bálványosvára lján a forgószél értékes műemléket döntött romba: a református templomot. A bálványosvára ljai templom alapjait még az *Arpád*ház-beli királyok idejében vetették meg. Igazolják ezt a templom belsejében levő csucsíves oszlopfejek és a templom déli kőajtófelén, egymással szemben, harapásra nyitott szájjal, két-két oroszlán, kőből faragva. A templom több újításon ment keresztül (nagyobb szabásun 1761-ben és 1907-ben) mindamellettt megtartotta korát jellemző építési jellegét.

A képen látható alakját 1907-ben nyerte, mikor a hívek nagy áldozatkészségével (mivel a szorgalmas templombajárókat már nem tudta befogadni) kibővült, kelet felé 3 méterrel, délre egy új hajóval. Ugyanakkor a torony fala — melynek 4 szöglete faragott kő, a fáma szerint, Bálványosvára köveiből való, — 3 méterrel lett emelve, hogy egy most is jól járó óra találjon helyet.

Az így kibővített, díszes templomban csak 5 éven át szállhatott ég felé a hívek imája, mert az 1912. évi tornádó 1—2 perc alatt az egész községet megsemmisítette. A templom és a templomtorony fedelét, mennyezetét, a belső berendezést elsodorta, csupán a kopasz falak meredeztek az ég felé. A kőből épült házak falain kívül, minden ház és gazdasági épület egyenlővé lett a földdel.

A templom és az összes egyházi épületek azon év nyarán felépültek, de most nem a hívek áldozatkészségéből, hisz ők is mindent vesztettek, hanem az erdélyi ref. egyházkerület, Szolnokdobokavármegye, a minisztérium és egy országos segélyakció jóvoltából.

A tornádó féktelen pusztítása nemcsak Bálványosvára lján okozott nagy károkat, hanem Szolnokdoboka- és Kolozsmegye több községében.

A szélvész erejétől nemcsak az építmények szenvedtek, hanem a boglyák és fák is. Olyan ereje volt a tornádónak, hogy például Bálványosvára lján egy szekeret marhástól átrobott a hid karfáján. *Magyarbörzås* mellett egy lovas embert a fűzfák tetején át az utról a rétbe repített.

Szerencsére az 1912. évi tornádóhoz hasonló természeti csapások a mi éghajlati viszonyaink között a ritkaságok közé tartoznak. Sajnos azonban a folyó évi zivatarok megmutatták, hogy kisebb erejű és más természetű viharok is végzetesekké válhatnak a gazdákra nézve. A véges emberi erő az ilyen viharokkal szemben tehetetlen és csak egymás segítő kezével tud az ember megküzdeni csapásaikkal.

Árulókat verbuválnak

Lapunk előző számában részletesen ismertettük a *Csiki Magánjavak* ügyét. A nagyrelem rendezésének kérdésében különös felelősről kell beszámolnunk. A román kormány Magyarország igazi megbizottainak megkezdésével akarja a sérelmet rendezni. Ezért a kormány emberei Csikmegyében aláírást gyűjtenek a nép körében, nyilvánvalóan az a szándékkal, hogy az aláírásokat a kormány kártékony tervének megvalósítására használják fel.

A veszedelmes törekvéssel kapcsolatban Pál Gábor Csikmegye magyar képviselője következő figyelmeztetést intézte Csikmegye székely népéhez.

— Amint már ismeretes, a Csiki Magánjavak visszaszerzése iránt esztendőnkön át a héz küzdelem folyt a Nemzetek Szövetsége előtt. A kormány minden időre lehetetlen akarta tenni ennek a küzdelemnek eredményességét. Hogy milyen eszközöket vett igénybe, egyszer majd nyilvánosságra fog kerülni. A kormány azonban nem várta be a világöröm döntését, hanem, amint már szintén ismeretes, békés tárgyalásokat ajánlott s a tárgyalásokra végre is mult hó 19-én sor került minden eredmény nélkül.

— Nem tudjuk, lesz-e még folytatása már megkezdett tárgyalásoknak, mert a június 19-én a külügyminisztériumban tartott első tanácskozásról azzal a benyomással tájékoztattunk, hogy a kormány által kinevezett bizottság kijelentései nem nyújtanak reményt az egyezés létrehozására. Ha a bizottságot a felfogás vezeti, aminőnek első ízben kifejezés adott, úgy ki van zárva, hogy bármikor segítségét köthessünk.

— Csikmegye lakosságát nyilvánosan kérem, hogy teljes bizalommal legyen

nk, mert olyan felelősséget vettünk magunk-
 melynek súlyát lelkünk mélyében érezzük
 amely arra késztet, hogy igazságunkkal és
 ismeretünkkel össze nem férő feltételeket
 el ne fogadjunk. Inkább döntsön ügyünk
 a Nemzetek Szövetsége, semhogy saját
 tározásunkkal mi adjuk fel régi jogainkat.
 — Minden esiki magyar testvérünket ké-
 arra, hogy tartózkodjék olyan lépéstől,
 egy magatartástól, mely közös ügyünknek
 értelmére szolgálhat. Senki se írjon alá sem-
 nyiféle nyilatkozatot, senki ne vegyen részt
 üléseketben, amelyeket ez ügyben bárki kez-
 menyezne, mert a most élő és az ezután kö-
 kező nemzedékek örök átka fogja sújtani
 okat, akik a vagyon visszaadását megnehe-
 zenék. Minden időkre árulója lesz fajunk-
 az, aki magát ilyen célokra eszközül oda-
 ja. E figyelmeztetésre jogot ad az az érte-
 lésünk, hogy súlyos iskolai sérelmeink mi-
 a Nemzetek Szövetségéhez benyújtott ma-
 gar kisebbségi panaszok lerontására, a Szé-
 yföldről már többen irtak alá nyilatkozato-
 és ezek között esikmegyei magyarok is
 nak. Saját vérünkben valók akadályozták
 g, hogy sorsunkon könnyíteni tudjunk.
 A karánsebesi volt román határőrök utó-
 a magyar uralom alatt épségben tartották

meg 251 ezer kataszteri holdat kitevő közös
 birtokukat. A naszódi volt román határőrök
 utódai pedig 317 ezer kataszteri hold erdő- és
 legelővagyont birnak közös tulajdonul, mely-
 ből csupán az erdők tiszta jövedelme évenként
 15 millió lejt tett ki, melyet saját céljaira
 használtak fel és ezenkívül óriási pénzalapok
 felett is rendelkeznek.

A esikmegyei volt székely határőrök utó-
 dainak pedig „Magánjavak“ név alatt ismert
 62 ezer hold birtokát és ahhoz tartozó egyéb
 vagyont 1923. évben az állam elvette és nyol-
 cadik éve használja. Ez idő alatt az erdősé-
 gekben olyan pusztitást engedett meg, mely-
 hez hasonló a világ egyetlen államában élő nem
 fordulhatott volna. E vagyonnak — vissza-
 szerzése esetén — az lenne legfőbb feladata,
 hogy hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönökhöz
 juttassa a súlyos viszonyok folytán eladósó-
 dott székely gazdákat és ezenkívül segélyeket
 nyújtson székely ifjaknak a jövő igényeinek
 megfelelő kiképzés és elhelyezkedés támoga-
 tására, különösen ipari pályákon.

A esiki székelység lehanyatlott sorsának
 felemelkedése e vagyon sorsával függ össze.
 Mérhetetlen bünt követne el tehát bárki, aki
 ártó magatartással e törekvések sikerét veszé-
 lyeztetné.

KÜLFÖLD

Végre! A német jóvátételi
 nek fizetésére Amerikától
 kíványozott egy évi halasz-
 tásához hosszas külön tárgyalás
 a végre Franciaország is
 hozzájárult. — Hozzájárulása
 van egyelőre csupán elvi,
 a lebonyolítás részleteit
 a bizottsági tárgyalások
 jük megállapítani, de már
 elvi hozzájárulást is örömmel
 adta az egész világ s nagy
 könnyebbüléssel a pénz-
 tés, melyen az értékek által-
 emelkedésnek indultak. Az
 nek ez a megnyilvánulása
 en jogosult, mert az előz-
 nek után már nem lehet
 ges, hogy e részletkérdé-
 sa is sikerülni fog a meg-

egyezés. Ezenkívül, ami fonto-
 sabb, az Egyesült Államok el-
 nőke bejelentette, hogy a jövő
 évben mozgalmat indít a jóvá-
 tételi kérdés általános revízió-
 jáért s ezenkívül az Egyesült
 Államok teljes erejével fogja
 támogatni a jövő évi általános
 leszerelési konferenciát. Mivel
 tudott dolog, hogy az Egyesült
 Államok Angliával közös meg-
 egyezés alapján jár el, most
 már rövid időn belül nemcsak
 a gazdasági, hanem a politikai
 viszonyok nagy mérvű javulá-
 sát várhatjuk, még pedig teljes
 joggal. Bizony, legfőbb ideje
 volt a nyugati nagy államok e
 közbelépésének, mert már-már
 úgy látszott, hogy a bolseviz-
 mus fogja hatalma alá hajtani
 egész Európát.

Habsburg-mesék. Zita özvegy
 királyné meglátogatta az olasz
 királyt. Ez a tény az, amit bi-
 zonyosan tudunk. De ez az egy-
 szerü tény is elég volt arra,
 hogy az újságírók termékeny
 képzelete ragyogó légvárakat
 építsen hozzá. A leghatalma-
 sabbat egy berlini német újság
 emelte. E szerint Ottó királyfi
 feleségül fogja venni az olasz
 király legfiatalabb leányát, Má-
 riát s olasz segítséggel elfog-
 lalja Magyarország trónusát.
 Magyarország pedig perszonal-
 unióba kerül Ausztriával, vagyis
 Ottó király osztrák császár is
 lesz.

Mindez természetesen a leg-
 rövidebb idő alatt meg fog tör-
 tenni.

Ittát ez tervnek nagyon szép.
 A baj csak az, hogy a német új-

ság gazda nélkül számol. Magyarország ugyanis semmi körülmények között nem hajlandó más állammal közösségre lépni, Ausztria pedig máris a nagy német birodalom kiegészítő részének érzi magát s ezen nem is akar változtatni. Ezért ezt a tervet is betehetjük a levegőben teremtett hasonló tervek raktárába.

Gyors magyar kölcsön. Cseh sugalmazás alapján egyes angol ujságok kedvezőtlen híreket közöltek a magyar pénzügyi helyzetről. A hírek valótlanok voltak, de ártani alkalmasak, különösen a mostani nehéz gazdasági helyzetben. — Ezért a magyar nagy bankok egymás közt megegyezve külföldi nagy bankokkal együtt öt millió angol font, vagyis négyezerszáztizenhat millió lej gyorskölcsönt szereztek az országnak, még pedig két nap

alatt, alig számottevő költséggel. Ennél erősebb cáfolatot nem lehetne kitalálni a hamis híresztelések ellen. A kölcsönt legnagyobb részben beruházásokra fogják felhasználni, ezzel is enyhítve a munkanélküliséget s majd a kedvezőbb időben felveendő nagy kölcsönből fizetik vissza.

Spanyolország új alkotmánya. A legfiatalabb köztársaság alkotmánya a helyi autonómiák rendszerén fog felépülni. Ez is mutatja, hogy az önkormányzat eszméje milyen mélyen gyökeredzik a népek lelkében s milyen általános kívánsággá lett. Teljes joggal, mert nehéz területi s nemzeti kérdéseknek ez az egyetlen helyes megoldása.

A polgár becsülete. Nem volt osztálya a társadalomnak, amely ellen nagyobb dühvel harcolt volna a szovjet uralom, mint a polgárok ellen. Az első

években száz és százezer számra irtották őket s a megmaradtakat a legkegyetlenebb módon elnyomták, nyomorgatták. Ma ebben is változott a helyzet. Stalin szovjetelnök kijelentette, hogy nem jogos a munkásoknak egyforma elbírálása s egyenlő fizetése, mert különbséget kell tenni kezdő és gyakorlott, jó és gyenge munkások között s ennek megfelelően kell őket fizetni. A polgárt pedig meg kell becsülni, mert értékes eleme a társadalomnak. Bizony az! De egy kissé késő jöttek rá erre a szovjet urai!

Angol-német barátkozás. Az angol flotta látogatást tett a német hadikikötőben, Kielben. — Először a háború óta. A német flotta a napokban viszonzni fogja a látogatást. Vagyis első multak az ellentétek a két nagynemzet között.

Megnőtt a magyar szükség.

Az alábbi két segélykiáltást olvasóink jóindulatu figyelmébe ajánljuk. Mindenki segítsen tehetsége és szíve szerint ott, ahol közelebb éri károsult magyar testvéreit. A segélykiáltásnak nem szabad elhalni a pusztában!

A Mezőség romlása.

Még fel sem ocsudtunk a nagy esapásból, még kopaszok a jégtarolt mezők, még azt sem tudjuk, mihez kezdjünk — csak éppen a fej-sze nyelét mentegetjük azzal, hogy kölést, mustárt, mohart vetünk takarmánynak és készülnünk az őszi vetésig, ugarlással.

Az én falumból sohasem mentek sehova aratni, sőt idegen aratók jöttek ide — ma pedig szét van szóródva a nép, munkát keresni, pedig aratás ideje van.

De nemerről akarok én írni, hanem egyébről, egy nagyon szép dologról — a falu népének jó szívééről, nemes lelkéről, amely úgy látászik meg-meg szólal mikor nagy a baj. Az történt éppen ma reggel, hogy Nagysármásra, járásunk központjába derék főszolgabiránk-

nak egyetlen felszólítására járásunk azon községei, melyeket nem ért az Istenitélet, gabonát hordtak össze csak úgy ingyen a károsultak részére. Nem nagyszerű dolog ez most, aratás és cséplés előtt, mikor nekik is alig van mert mióta ilyen rossz idők járnak ritka embernél zsiszikesedik meg a gabona — nálam legalább tudom, hogy nem — s a bor sem tölt be az egy esztendő soha!

A nagysármási járás jó szívéű népének cselekedete azt juttatja eszembe, hogy ennél a mi kedves lapunknak, a „Magyar Nép“-nek, annyi derék olvasója van s ha ez a sok jószívu ember majd cséplés és szüret után csak egy-egy litervéka búzát, csak egy-egy vedernyi bort juttatna pénzértékben a szerkesztőséghez, hogy az kiossza éppen ott ahol legnagyobb a szükség. Nagyon szép és nemes dolgot cselekedne, mert vannak sokan, akiknek semmi-jük sem maradt s biztosítva pedig nagykevesen voltunk, mert hiába beszél az ember.

Pusztakamarás, 1931. július 5.

Szász Ferenc

Istenítelet egy határszéli magyar község felett
Síró emberek kérése a szerencsésebbekhez!

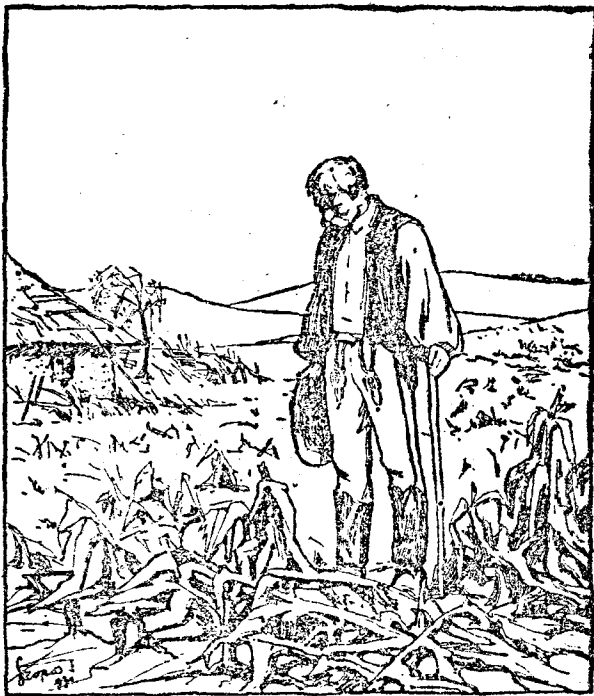
Kisszántó biharmegyei határszéli község felett június 25-én este borzalmas, eddig soha nem látott és hallott jégvihar vonult át. Semféle leírás meg sem közelíti a valóságot, ezért azt leírni nem is lehet.

Ez nem is jég volt, amely rendesen a határnak egy, vagy másrészét éri, ez pusztulás, ez ítélet volt, mely egy lábnyi földet sem kímélt meg, az egész határt, az egész községet teljesen tönkre verte. Biharmegye több községe kapott ebből több-kevesebb részt, de ilyen pusztulás még megközelítőleg sem volt. Itt nem maradt egyetlen ablak az egész faluban a nyugati oldalon, nem maradt egyetlen zöldszál, erre legjellemzőbb, hogy a jégverés után egy petrezselyem levélért a szomszédos Nagyszántóra kellett menni. Mikor az adóelengedés céljából való kárfelvételre a hivatalos bizottság kiszállott — amely bizottságnak pedig az a feladata, hogy minél kevesebb kárt állapítson meg — első tekintetre, minden habozás nélkül százszázalékos kárt állapított meg az egész határra.

Ennek a községnek a múlt évi buzatermése 3200 mázsa volt, az idén nincs egy falat kenyérré való, vagy egy szem vetőmag. Eljártunk a hatóságoknál, hogy valami segítyt kapjunk, a vármegyei prefektus lekötelező szíves-séggel fogadott s legjobb akaratáról biztosított, de egyben figyelmeztetett is, hogy nagy reményeket ne tápláljunk sőt adóelengedésre is csak a jövő évben számíthatni, az ideit feltétlenül be kell fizetni.

Igy állván a dolog, csak a magunk segítségére támaszkodhatunk. Jelenben, még kölcsön felvétele is szinte lehetetlen s nem találunk meg a magunkon való segítés módját.

De biztató jeleket is látok. A szomszédos Nagyszántó már két ízben nagymennyiségű zöldszéget gyűjtött s cséplés utánra nagyobb mennyiségű buzasegélyt ígért. Azonkívül teljesen ismeretlen helyről, Palotailvárról Benke Árpád ur 100 lej pénzadományt küldött, ugyanez az igy indultak meg a Hangya szövetkezetek. Eme biztató kezdettől bátorítva

Jégverés után.

fordulok most a mi magyar népünkhöz a „Magyar Nép“ útján. Ahol szívükön tudják viselni egy magyar falu sorsát, induljanak meg a szívek.

Nem pénzt kérünk, ez ma senkinek nincs, abból kérünk, amit az Isten kinek-kinek adott. Minden faluban egy-egy megértő ember, lelkes, tanító, vagy a „Magyar Nép“ valamely lelkes olvasója indítson gyűjtést terményekből, bármifélékből, ki amit adhat s az így begyűjtött terményt értékesítse, az árát küldje el, akár a Magyar Nép szerkesztőségéhez, akár a ref. lelkészi hivatalhoz: (Santául-Mie-Kisszántó, jud. Bihar). Mi ebben a kis községben ilyen módon a csikszenttamásiaknak 5600 lejt gyűjtöttünk és senkinek még eszébe sem jutott, hogy Csikszenttamás katolikus s Kisszántó pedig teljesen református község. Valami ehhez hasonló, résztvevő megértést kérünk a mi nyomorunk iránt is, melyért előre is hálás köszönetet nyilvánítok, azzal az óhajtással: Ne adja az Isten soha senkinek, hogy visszafizethessük!

Farkas János,
ref. lelkész.

Olvaszátok a „KELETI ÚJSÁG“-ot, Erdély magyar napilapját!

Belpolitikai hírek

Magyar képviselők felszólatk az egyház és a magyar nyelv érdekében. A parlament egyik ülésén két magyarpárti képviselő tartott magyarányu felszólalást. — J ó s i k a János báró a kisebbségi egyházak államsegélyét tette szóvá és rámutatott, hogy a kisebbségi egyházak nemhogy támogatásban nem részesülnek, de az áldozati adó kirovása körül a kormány külön sujtja a kisebbségi egyházakat. Románia a bolsevizmus leküzdésére erősíti a fegyverkezését, de ugyanekkor gondot kellene fordítani a bolsevista ellenes propagandára, amelyet csak az egyház, mint lelkihadserég tud sikeresen levezetni. Hegedüs Nándor képviselő azt a szellemet tette szóvá, amely ma Romániában türhettellenné teszi mindenk számára a helyzetet. A közigazgatásban a legteljesebb erőszak uralkodik és a népet mindenütt elnyomják. Mindkét képviselő követelte, hogy azokon a területeken, ahol a kisebbségek számarányban túlnyomó többségben élnek, a közigazgatásban használhassák a magyar anyanyelvet. A kisebbségeknek ezt a jogát egyébként a trianoni békeszerződés és a gyulafehérvári határozatok is biztosítják.

Minden erdélyi embernek felállították az akasztófát! Man román nemzeti parasztpárti politikus egy magyar ujságíróval a jelenlegi politikai helyzetről beszélgetett. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: „Az erdélyi románok a legnagyobb elnyomatásban szenved-

nek, mit várhatnak a kisebbségek? Nekünk számolnunk kell azzal — hangsúlyozta Man különös képpen — hogy minden erdélyi embernek felállították az akasztófát. Különbség nélkül, hogy melyik vallásfelekezet templomában imádkozik. Természetesen a halál neme változik. Van erkölcsi, anyagi és kulturális bitófa.“

Sándor Józsefet szónoklás közben megtámadták a szenátusban. Sándor József magyar szenátor, a szenátus egyik ülésén az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE.) ügyeit ismertette. Beszéde közben több román képviselő a szónoki emelvényre tódult és Sándor Józsefet meg akarták beszédének elmondásában akadályozni. Sándor Józsefet azonban nem sikerült megfélemlíteni és nagyhatású beszédét elmondotta. Beszédében azt fejtegette, hogy az EMKE. a háboru előtt Erdélyben a román nép sérelme nélkül végezte magyar nemzeti kulturális munkáját, a román egyesületek ezzel ellentétben a magyarság kiirtását tüzték ki feladatukul.

Magyarország, mint mintakép! A kormány módosítani akarja a költségvetést. Tranculasi volt miniszter, avarescanus képviselő, a költségvetési vita alkalmával Magyarországot hozta fel példaképpen arra, hogyan kell az állambiztosítás egyensúlyát megteremteni? Argetoianunak figyelmébe ajánlotta a magyar költségvetést. — Bejelentette, hogy pártja nem szavazza meg a költségvetést módosító javaslatot.

Vajda nyilatkozata a multról. Az erdélyi, román Nemzeti Párt Kolozsváron gyűlést tartott, hogy vezetői a Maniu lemondásával előállott helyzetet

megvitassák. A gyűlés izgatottan folytatott le, mert a gyűlés két szónoka Pop-Cicio és Vaida nyílt támadást intéztek a régi kormányzati rendszer ellen. — Vaida beszédéből kiragadjuk a következőket:

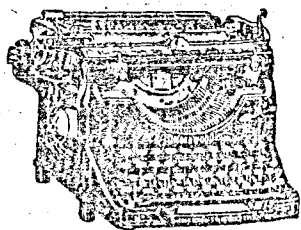
— Szégyen — hangsúlyozta Vaida Sándor emelkedett hangon — hogy a magyar világban több erdélyi román ember volt kuriai bíró Budapesten, mint a hány jelenleg Bukarestben. — Abban az időben nyolc román pénzügyigazgatója volt Erdélynek.

— Ránk semmit sem kellene, több adót fizetünk mint amennyi az erdélyi és bánátsági közkiadásokra szükséges. — A pénz azonban mindig Bukarestbe megy.

A gyűlés azzal a határozattal ért véget, hogy Maniu helyét nem töltik be, Vaida mint alternök fogja helyettesíteni. A Regát ellen pedig kérlelhetetlen harcot fognak kezdeni az erdélyiek.

Irógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári rektár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekekből. Speciális javítóműhely és összes rendszerű gépek részletei. Használt írógépekből nagy rektár.

KÖRMENDY MIHALY

Cluj—Kolozsvár.

Str. Reg. Maria (v. Deák F.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51

* HIREK *

Népszámlálás — hiába! A költséggel elvégzett népszámlálás adatait nem hozták nyilvánosságra. Hir szerint a népszámlálás adatai annyira megbízhatatlanok, hogy nem is kerül sor összeegyeztetésükre. Jó példa, hogy hova usznak Romániában a százmilliók!

Meghüntetik a rémhír terjesztőket. Utóbbi időben a közbiztonság körében nagy nyugtalanság tapasztalható egyes bankok iránt. A betétesek valóságosan megrohazzák a bankokat és betétjeiket kiveszik. A pénzügyminiszter szigorú rendelkezést adott a prefektusoknak, hogy mindazokat, akik a zavarban halásznak és arra buzdítják az embereket, hogy vesztessék ki betétjeiket a bankoktól, haladéktalanul tartóztassák le és adják át az ügyészségnek.

Gyilkos merényletet követtek egy gyergyóalfalui ügyvéd ellen. Dr. Ávéd János gyergyóalfalui ügyvéd ellen egyik közbiztonsági éjszaka gyilkos merényletet követtek el. A merénylet az ügyvéd hálószobájába a nyitott ajtón keresztül bombát dobott. A felrobbant bomba az ügyvédet megölte és feleségét súlyosan megsebesítette. A gyilkosságot, mint a vizsgálat során megállapították, Pál Dénes és Ambrus Lajos alfalui parasztszabó bosszúból követték el. Dr. Ávéd árverést tüzetett meg vagyonukra.

Gyilkos tiszt. Galacban a huszárcapitány egymilóval lett sikkasztott ezredének parancsából. Mikor bűnét felfedték, szívenlőtte magát. Azonnal meghalt.

Két vonat egymásba szaladt a tecuci állomáson. Galac közelében a tecuci állomáson a bukaresti gyorsvonat és az erdélyi személyvonat összeütköztek. Az összeütközés következtében a személyvonat mozdonya és három első kocsija felborult. A gyorsvonatnak is több kocsija megrongálódott. A szerencsétlenségnek három halálos és sok súlyosan sebesült áldozata van. Az összeütközést a váltóór gondatlansága okozta.

Mult számunk címképehez. Lapunkban technikai okok következtében csak vonallal rajzolt képeket közölhetünk. Sajnos a körforgó gépen ezek sem mindig sikerülnek. Legutóbbi képünk nyomása például azért nem sikerült, mert a nagy meleg miatt a festék folyóssá vált s szétfolyt. — Azok érdekében, akik rossz képpel kapták a lapot közöljük a kép értelmét.

Egy községet tüzvész pusztít el. Ezt mutatja a felső kép. Az alsó képen az évek múltán keletkezett helyzet látható. Akik biztosítottak, csinos házakat építettek, akik pedig nem voltak biztosítva, azok házai romokban hevernek.

Október elsején visszaállítják a kelet-európai időszámítást. Azt a tervet, hogy az időszámítást még a nyár folyamán megváltoztatják, elvetették, mert sok zavar okozója lett volna. A kormány úgy döntött, hogy október elsején visszaállítja a kelet-európai időszámítást, vagyis az órákat egy órával előre fogják igazítani.

Enyhítő körülmény... A kolozsmegyei Papfalva községben agrárkiszájitási ügyből kifolyólag vita keletkezett az erdőben Szász József főerdőkerülő és a falusi román földmivesek

között. A román földmivesek megtámadták Szász Józsefet és úgy elverték, hogy félholtan maradt a helyszínén. A bűnösök felett most ítélkezett a kolozsvári törvényszék. A bűnösök védőügyvédje, **Hatieganu** Emil volt, főképpen azt hozta fel a papfalvi románok védelmére, hogy magyar embert támadtak meg és vertek félholtá. A védő szerint a románok évszázadokig teljes elnyomatásban éltek Magyarországon, tehát eljárásukért nem büntetést, hanem „jólelkű felvilágosítást” érdemelnek. Ezt a kijelentést pedig, hogy a bűnöst meg kell dicserni, a Maniu-kormány egyik volt minisztere, **Hatieganu** Emil tette!

Hatszáz lejjert meggyilkoltak egy deszkás székelyt. Kovács András csomafalvi székely fuvaros hatszáz lejjel zsebében hazafelé tartott. Szováta és Csomafalva között rövid pihenőre ült le s az álom elnyomta. Ezt az alkalmat használta fel Negrutiu János alsóbékási lakos Kovács meggyilkolására. Fejszével agyonütötte és hatszáz lej pénzt elrabolta.

Amerikában hóhullám pusztít. Az Északamerikai Egyesült Államokban nagy hőség uralkodik. A hőségnek eddig 767 halálos áldozata van. A nagy hőség miatt a gyárak több helyen beszüntették a munkát. A vetések kezdenek kiszáradni.

Két csirke kelt ki egy tojásból. Érdekes természeti ritkaság csodájára járnak a zalamegyei Kemendollár község lakosai. Horváth János ottani gazdának portáján ugyanis a napokban az a fölötte ritka eset történt, hogy a kottló egy tojásból két csirkét költött ki. Mindkét apró jószág rendes fejlődésű és vigán éli világát.

Ezerszámra vándorolnak ki az ipari munkások Bukarestből!

A kölcsönkamat olcsóbbodásával kapcsolatban a télen úgy látszott, hogy Bukarestben nagy építkezések indulnak meg. A pénzhiány miatt azonban az állami, városi és magánépítkezésekből nem lett semmi. Ennek következtében Bukarestben 20 ezer kőműves, betonmunkás, asztalos, ács és lakatos maradt kereset nélkül. Ezek között nagyon sok magyar van. A munkanélküli iparosok sorra hagyják el Bukarestet és vagy szülőföldjükre mennek vissza, vagy az ország más városaiban próbálnak munkához jutni. *Senki se menjen tehát Bukarestbe munkát keresni!*

Három leány halálküzdelme a Marosban. Herf Jakab jánosföldi iskolaigazgató három kisleánya Perjámos mellett a Marosban akart megfürdeni. A leányok olyan helyen ugrottak a Marosba, ahol a víz mély volt. Segélykiáltásaikra az odasiető Bolverzan János tanító a vízbe ugrott és egyik leányt szerencsésen kimentette. A másik is partra vergődött, a harmadik azonban, Herf Olga, a vízbe fulladt.

Öt gyermeke született egy néger asszonynak. Délafrika Nkana nevű falujában egy néger asszony ötös ikreket szült. Az anya és gyermekei teljesen egészségesek.

Ölt a háborus gránát! Borzékától keletre a Muncsel-hegység tetején ma is állanak a világháboruból megmaradt lövészárkok. Néhány székely favágó vetődött oda a napokban. Márton Sándor egy négyszárnyas gránátot talált és arra vállalkozott, hogy, mint katonaviselt ember, a gránátot elszíti. Amint elhuzta a gyujtót, a gránát felrobbant és Mártont darabokra tépte.

Nyolc nap alatt a világ körül! Két amerikai repülő Post és Gatty, fogadást kötöttek, hogy 10 nap alatt körülrepülék a Földet. A bátor repülők a fogadást megnyerték, mert Newyorkból elindultak szerdán este 8 óra 47 perckor és csütörtökön hajnalban 1 óra 41 perckor megérkeztek Newyorkba.

Az egész világ nagy örömmel fogadta a hírt, amely az emberi akarat újabb diadaláról számol be. A két repülő 8 nap, 15 óra és 51 perc alatt, tehát a fogadásban kikötött időnél jóval hamarabb tette meg a földkörüli utat. Ebből négy napot és nyolc percet töltöttek a levegőben s ezalatt körülbelül 25 ezer kilométert repültek be, óránként 120 kilométer átlagos sebességgel.

Ijedtében megőrült, majd meghalt egy kis leány! Marosvásárhely közelében Nyárádton, Gyula Katalin nyolc éves kisleány társnőivel fürödni ment a Nyárad patakba. A kisleány véletlenül mélyebb vízbe került és fuldokolni kezdett. Az ott fürdőző emberek kimentették a gyereket, aki azonban a kiállított izgalom következtében megőrült. Beszállították a marosvásárhelyi kórházba, ahol néhány órai szenvedés után meghalt.

Vadulnak az erkölcsök! Egy szilágysági előfizetők írja, hogy Ippen nagyon elharapódzott a rakoncátlanságból okozott károk száma. Házak ablakait verik be, szőlőtöskéket váganak ki és kendervetéseket taposnak össze ismeretlen, rosszakaratu merénylők. Az ippai panasza az erkölcsök nagy eldurvulására mutat. Nem akad jóérzésű magyar, aki a kártevőket leleplezze? Az ilyen eldurvult lelkű emberekkel szemben ne legyünk kiméletesek!

Leégett az oravicei bultorgyár. Krassómegeye székhelyén, Oravicán, nagy tűzvész pusztított. Egyik éjjel kigyuladt a bultorgyár és teljesen leégett. A tűzoltóság önfeláldozó munkát végzett, de a gyulékony anyagokkal tele lévő gyárat nem tudta megmenteni. A tűzvész következtében nemcsak a bultorgyár egész telepe égett le, hanem három, szomszédos lakóház és egy gazdasági épület is a tűz martalékául estek.

Bakancsjavítás közben kiszurta a szemét. Winkler Ádám 25 éves gazdasági cseléd Lőkősházán a bakancsát javította. A fiatal cseléd rövidlátó volt és oly közel hajolt a cipőjéhez, hogy a cipészárral kiszurta a szemét. Beszállították a gyulai kórházba, ahol megállapították, hogy elveszti látását.

Felvétel az Unitárius Leányotthonba. Az *Unitárius Leányotthon* az 1931—32. iskolai évfolyamra felvesz unitárius és más vallású középiskolai tanulókat és korlátolt számban egyetemi hallgatónőket is. Folyamodványok július 31-ig küldendőik-be a kolozsvári Unitárius Leányotthon Előljárásságához címezve (Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégiumba). Érdeklődőknek felvilágosítással szívesen szolgál megcímzett levél beküldésére a *Leányotthon* Vezetősége.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegeknél a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz az emésztőszervek működését határozatosan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a *FERENC JÓZSEF* különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszűnyező szer. Kapható gyógyszerüzletekben, drogériákban és fűszerüzletekben.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Letárgyalták a gabona értékesítési törvényjavaslatot.

A buza és egyéb termények kivitelét szabályozó javaslatot a parlament letárgyalta. A javaslat számos igazságtalan intézkedést tartalmaz. Nyilvánvaló, hogy a regáti gazdákat előnyben részesíti, mert kivitelre főképpen regáti buzát használnak s csak a külföldre kivitt buzamennyiség után jár ártöbblet, ugynevezett *prémium*. Ezt azonban a kenyérfogyasztó közönségre hárítja az új törvény.

Az alábbiakban kivonatossan közöljük az új törvény nevezetesebb pontjait.

A javaslat 8—13. §-a a prémiumok (jutalmak) kérdését tárgyalja. Julius 15-től kezdve 1932 július 1-ig tonnánként 1000, tehát mázsánként 100 lej jutalmat fizetnek a külföldre szállított buza után, ha a buza legalább 76 kilogramm sulyu és 4 százaléknál több idegen anyagot nem tartalmaz.

A prémium nagyságának megállapítása egyébként a vámhatóságok, a mezőgazdasági és kereskedelmi kamarák önkényére van bízva. Ezeknek döntése ellen a nemzeti kiviteli intézethez lehet felebbezni. Ugyancsak ezer lej prémium jár minden tonna (10 mázsa) külföldre szállított liszt után is.

A 14—18. § szerint a különböző, külföldre szállított, nemesített buzafajok után is jár prémium, még pedig harminc százalék a legkitűnőbb és tiz százalék a leggyengébb minőség napi árán felül.

A következő szakaszok a kenyér árának megdrágításával foglalkoznak és a következőket rendelik el:

A prémium fedezésére a kenyérbélyeg jövedelme szolgál. Ezt a pékek fizetik. 700—1000 gramm buza kenyér után a bélyeg 1 lej, 250—500 gramm zsemlyekenyér után 1 lej, 700—1000 gramm másfajta kenyér után 1 lej, 200—1000 gramm Graham- vagy rozskenyér után 50 bani. Olyan kenyérmennyiség-nél, mely a fenti előírásnál sulyosabb, a sulytöbblet szerinti bélyeg jár.

Otthon süttött és házi fogyasztásra szolgáló kenyér után nem kell bélyeget fizetni.

A bélyegeket a pénzügyminisztérium készíti el és hozza forgalomba. Azok a pékek, akik elmulasztják a bélyegek alkalmazását, 5000 lejtől 50 ezer lejjig terjedő pénzbüntetésben részesülnek és műhelyüket is bezárják. A birság kivételénél a csalás és műhely nagysága a mértékadók.

A 22—28. §-ok arról intézkednek, hogy ahol agrárszindikátusok vannak, buzát csak azok útján lehet eladni. Kérdés, Erdélyben milyen szervet fognak ezzel megbízni? Ez az intézkedés sok visszaélés forrásává fog válni.

Megállapítható, hogy a törvény általában tág teret nyújt a hatalmi visszaéléseknek és az esetek egyéni elbírálásának.

Mire e sorok olvasóinkhoz jutnak, Jorga törvénygyára bizonyára szentesítette is ezt a törvényt. Majd bizni fog hasznán néhány regáti gabonakereskedő.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Ingyenes méhészeti tanfolyam Csikszerezében. Az Erdélyrészi Méhészegyesület folyó évi július hó 23-tól augusztus 2-ig Csikszerezében ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamra jelentkezni lehet akár az E. M. E. titkári hivatalában (Kolozsvár Attila-u. 10.), akár Blénessy Károly előadó urnál Csikszentdomokoson. Jelentkezési határidő július 20. A tanfolyam csak az esetben fog megtartatni ha arra legalább 20 hallgató jelentkezik. A tanfolyam beiratási díja 100 lej. Egyébként a tanfolyam ingyenes.

Ujabb veszedelem fenyegeti a gazdákat! A cséplőgéptulajdonosokat olyan nagy adókkal és illetékekkel terhelték meg, hogy sok helyen beadták iparengedélyüket és az idén nem fognak cséplést végezni. A gazdákat tehát az a veszedelem fenyegeti, hogy termésük csépeletlenül marad, vagy pedig kézi cséppel kell, hogy kiverjék a gabonát.

Száj- és körömfájás járvány elterjedése fenyeget. Szilágymege több községében a szarvasmarhák között száj- és körömfájás betegség lépett fel. Attól lehet tartani, hogy e járvány egész Erdély területén elterjed. Ha csakugyan elterjedne, az állatkivittelt be kellene szüntetni és ez az állatok nagymértékű esését okozná.

VALUTA

Kolozsvár, 1931. július 14

1 dollár	— — — =	168 60	le
1 font sterling	— =	818 75	"
1 svájci frank	— =	32 75	"
1 francia frank	— =	6 65	"
1 arany márka	— =	40	"
1 lira	— — — =	8 86	"
1 dinár	— — — =	2 99	"
1 cseh korona	— =	5 01	"
1 osztrák schilling	=	23 65	"
1 magyar pengő	=	29 35	"

Művelődési mozgalmak

A CSIKCSOBOTFALVI KATH. NÉPSZÖVETSÉG SZINIÉLŐADÁSA. A csikcsobotfalvi kath. Népszövetség ifjúsági szakosztálya Pálosy Géza igazgatótanító és feleségének vezetése mellett rendszeresen rendez műkedvelői előadásokat. Legutóbb a *Tót leány* című három felvonásos szindarab került előadásra igen szép anyagi és erkölcsi sikerrel. Szerepeltek: Orbán János, Bartalis Juliánna, Györgyicz Ignác, Császár Manca, Orbán Péter, Kedves Péter, Gecző Juliska, Vata Rózsika, Jakab János, Bartalis Juci, Jakab Ignác, Bákai András, Lajos Antal, Onódi István, Lajos József, Bartalis Piroska, Kurkó Juliska, Bartalis Annuska, Kedves Annuska, Petres Sándor, Kedves József és Ince Domokos. A tiszta jövedelmet ifjúsági könyvtár beszerzésére fordítják.

KULTURMUNKA KERŐ KÖZSÉGBEN. A szamosmegyei Kérő községben Tarsoly Ferencné ref. kántortanító vezetésével az új iskola javára előadták Gyallay Domokosnak „Az új bíró”, „A szerelmes levél” és „A nagy csomag” című szindarabjait. Szerepeltek: Katona Jóska, Katona Miklós, Török Rózsika, Katona Laci, Palecsán Róza, Barabás Feri, Csicsován Laci, László István, László Anna, Ince Biri, Barabás Róza, Katona János, Barabás Klári. Előadás végén táncoltak Képiró Boriska és Képiró Mihály. Végetűl táncmulatság következett.

DALKÖRI MUNKA ELESZEN. A rövid idővel ezelőtt megalakult Élesdi Magyar Dalkör fényesen sikerült bemutatkozó estélyt rendezett. Különösen nagy hatást váltott ki Vadai Béla ref. esperes elnök magas-szárnyalású megnyitó beszéde. A Dalkör pedig tökéletességben alig túlhaladható teljesítményt nyújtott Józsa István karnagy vezetése mellett. — Az előadott szindarabokat Balogh István tanította be. Örvedetes dolog, hogy Élesden a magyarságnak olyan vezetői vannak, akik nem engedik a magyarságot elveszni. Ki kell emelnünk ezek közül Kolozsis Gusztáv róm. kath. esperes,

Vadai Béla ref. esperes, dr. Ujfalusy Sándor ügyvéd és Kovács Sándor ref. segédlelkész vezette **KULTURÉLET ZOYANYON.**

Szilágyzoványon nagy sikerrel adták elő Visky János helybeli birtokosnak falusi vegyeskar számára írt órátoriumát. A betanítás nehéz munkáját és vezetését maga a szerző végezte. Az órátorium szülő részét Hégyes Ferenc helybeli kántortanító adta elő saját orgona kísérettel. A templomi ünnepséget délután folytatták. — Ezen a Leánykör tagjai szerepeltek szavalatokkal és szólóénekekkel. A betanítás munkáját és az énekkar vezetését Ajtay Éva Leánykör elnöknője végezte. — Ugyancsak ő adott elő szép szóló éneket is. A napnak méltó befejezése volt az este rendezett műsoros estély, amelyen az énekkar és az Ifj. Egyesület tagjai három egyfelvonásos vígjátékot adták elő a nagy számban összegyűlt közönség mulattatására.

KULTURÉLET GALACON. Felemelő missziós délutánt rendezett a galaci ref. egyház Bognoezky Géza brailai ref. lelkész imája és bibliaolvasása után Klein A. Pál keresztyén missziós tartott előadást. A szép ünnepség Bitay Pál galaci lelkész záróbeszédével ért véget. Minden dícséretre méltó a galaci magyarok kulturális munkája és örvendetes tény az, hogy kulturális építését határozták el.

SZÖVETKEZETI ÜNNEPELT MAREFALVÁN. A márfafalvi róm. kath. iskola igazgatója sikerült szövetkezeti ünnepelt rendezett. Ez alkalommal az iskolás gyermekek között 93 db. ajándékkönyvet osztottak ki. A megható ünnepséget a helyi szövetkezet nemesen gondolkodó igazgatója tette lehetővé, amely a mai nehéz gazdasági viszonyok között is áldozatot hozott a magyar kultúra érdekében. Az ünnepség Péter János piébános mély érzésű megnyitójával kezdődött. A műsorban szerepeltek az iskolás gyermekek, akik szép verseket adtak elő. Bólint Dezső tanító beszéde és a könyvek kiosztása után Péter János piébános mondott köszönetet a szövetkezet vezetőinek.

MULATTATÓ

UTI TASKA ÉS GEREBLYE.

Kézitáska volt kezében,
Ment hazulról el Kati,
Szép cipellő volt a lábán,
A köntös se köznap.

Gereblyével jött a vállán
Szembe vele Julcsa lány,
— Bájos volt a szöttesében! —
S kérdi: „Elmégy? Ejnye, lám...”

„Hát tudod, már oly unalmas,
És sehogysem jó falún,
— Szól Kati, fintorral arcán, —
Az ember mindent megún...”

„Gereblyémet én nem adnám
— Mond Juliska, — kofferért...
Kis falunkat, zöld mezőnket
Füstös, cifra városért...”

Megy dalolva szép Julácska,
Mind övé a völgy, határ...
Mig amaz — fanyar mosollyal —
Isten tudja, merre jár...

Földes Zoltán.

Az almafa üzenete.

Óreg almafa vigyázkodik az ablakom
... Függöny se kell nekem. Az almafám
... eléggé eltakar a világ elől. Benéz az ab-
... belát a fiókomba, a szívembe, a szomo-
... gomba. Anyás szeretettel szüri a levegő-
... mintha mindig falun volnék. Én is fi-
... am azonban ezt a kedves almafát és én is
... a titkait. Néha éjjel is felkölt. Ha szél
... tja: akkor rejtelmes ujjal, az ággal ko-
... az ablakon. Mintha üzenetet hozott volna
... névében. Máskor pedig mintha a sötét-
... egyedül félne. Néha gyönyörködöm ben-
... egy ez a fa milyen valóságosan és milyen
... él és küzködik a kenyérért. Láttam má-
... n, virágjában. Olyan volt, mint egy fel-
... tetett mennyasszony. Láttam, amikor
... nyitott millió bogárnak... Jöttek
... mely méhek, bogarak. Jöttek a dongók is,
... valami duruzsoló fináncok. Belebujtak
... a virágba és méricskéltek a virág-

— Nem hamis-e az itce?!...

Boldog volt ekkor nagyon az a virágos
almafa. De a minap jég vert meg minket...
Szürke felhőn, lovon jöttek junius pusztító ta-
tárjai, a jegek. A napot is eltakarták. Szegény
fa, mintha érezte volna mi következik. Meg-
rázkódott a rémülettől. Junius tatárjai pedig
leözönlöttek a felhőből és paskolni kezdték a
világot. Pusztították a kenyérünket. Bömbölt,
mennydörgött a nagytarack, az égi negyven-
kettős. Sikoltoztak a magyar buzamezők a
kegyetlen pergőtűz alatt. Szegény almafánk
is csapdosta minden tenyerét. Kérte a segítsé-
get. Azonban kint kellett hagyni. Becsaptuk
az ablakot és sorsára hagytuk édes, néma ba-
rátainkat. A viharral ki tud szembeszállani?!
Ki emelhet sátrat a tenyerével a virág fölé, a
buza felé, amikor megjelenik az „élet” felett a
szívtelen juniusi pusztító tatár?!... Szép
buzatábláinkon pedig már mintha a halott-
hordó Szentmihály lovának gyászos pokróca
volna elterítve. Letakarta a jövőnket. Most
már mehetünk koldulni. Hát a fáink?!...
Izes, zamatos dajkáink, etetőink?!... Betege-
geink gyógyítói?!... Láttalak benneteket teg-
nap a Mezőségben, ahogyan a juniusi tatár-
járás után maradtatok.

Megtépettek voltatok. Jőllakott malacok
turkáltak levert gyümölcsseitek között. Meg-
özvegyülve, meddön, gyermek nélkül néztetek
szembe a gyümölcstelen, a legnehezebb ősszel.
Megfosztva a tavasz ígéréteitől. Jövő nélkül...
Akáresak mi, gazdáitok...

Nem tudom azonban elhallgatni, hogy
amíg a Mezőséget jártam, minálunk esoda tör-
tént az almafával. Tartalék rügyek bujtak elő,
láthatatlan, pici, belső raktárakból. Az égtől
elvert almafa sehogyan sem akar busulni.
Élni akar szegény... Már megint kacérkodik
a napsugárral, ahelyett, hogy sirna. Még csak
nem is kérdi, hogy az, aki virágot adott neki
a tavaszon: az most miért küldötte hozzá
pusztító tatárhadát?... Miért törte le azt,
amit a jobbkezével adott?!... Nem kérdezi!...
Lám, a vesztes ember az efélét megkérdezné...

Legokosabb az almafa. Nem kérdez, nem
okoskodik. Csuful elverték, mégis új tavasz
elő készül és előveszi tartalék-erőit a viharok,
a tatárjárások után. Még ő biztat engem sze-
gény, még ő ad nekem tanítást ide a szobába,
hogy feledjem el én is a magam tatárjait.
Még ő biztat szegény, hogy megvertségében
is vidám legyen minden magyar. Majd kidő-

lök... Elfáradtam. Nem hagy lefeküdni. Még az éjszaka könyörgő szavakat kell írni a jégtől megvert mezőségi magyarok nevében... Adjanak nekik, akinek az Isten adott és akiknek meghagyta amit adott. Biztat az almafám irjak levelet a Mezősége is, ahol tegnap a tatárok nyomában jártam. Irjam meg az almafánk üzenetét... Lehet sirni, de elveszni nem szabad. Új napsugár süt a fára. Szerető szem figyel kiülő életét az ablakrács mögöl. *Akad szem, Aki téged is figyel békésebb felhők mögöl. Hozzád is lenyulik az égből láthatatlan két kar, aki fel tud emelni esettéségedből, ha egy kicsi magad is akarod...*

P. Németh Gellért.

Anekdóták.

1.

Idősb Ugron Gábor, amilyen délceg legény volt fiatal korában, éppoly rossz és ügyetlen táncos is. Nem igen táncolt, inkább csak nézelődött az udvarhelyi bálokon.

Mégis megtörtént vele egy tánemulatság alkalmával, hogy egy bátor fiatal leány tánra kérte föl a „hölgyválasz“-nál.

Ugron Gábor lépett hát a leánnyal két-három fordulót és akkor helyére vezette udvariasan. Azután a fiatalurak csoportjához ment nagy megkönnyebbüléssel:

— No, én is táncoltam eggyel!

Ugron István, aki szintén ott volt a bálon, hátrafordult:

— Tévedsz Gábor. Nem eggyel táncoltál te, hanem valamennyivel...

— Hogy-hogy?

— Mind megtáncoltattad őket, mert valamennyinek a lábára léptél...

2.

Bethlen Gábor gróf édesanyja mintaképe volt a magyar nagyasszonynak. Ő volt az utolsó sarja az iktári vagyis fejedelmi ágnek.

A segesvári huszárezred tisztjeit abban az időben gyakran érte a kitüntető szerencse, hogy a Bethlen-féle keresdi kastélynak lehettek szívesen látott vendégei.

Az öreg grófné nemesak igen kedves, de igen okos háziasszony is volt.

Egy ebéd alkalmával töltött-káposztát szolgáltak föl a tiszturaknak. A töltött-káposzta annyira ízlett, hogy az egyik huszárfőhadnagy, odafordult a nagyasszonyhoz:

— Méltóságos asszonyom, ez a töltött-káposzta oly kitünően van elkészítve, hogy na vegye rossz néven, ha megkérdezni bátorodom: mivel csinálják?

— Szeretettel, kedves öcsém, szeretettel, — válaszolt kedves mosollyal a nagyasszony.

3.

A szomorú 50-es években, amikor Budán Albrecht főherceg volt a helytartó, egy alkalommal a főhercegnek valami ünnepélyes alkalomra Nógrád megyébe kellett utaznia, hogy ott a császárt képviselje.

A nógrádmegyei főnök s a lojális előkelők sűrűn tanácskoztak, hogy a megye területén kinél szállásolják el a helytartót? Végül is abban állapodtak meg, hogy a vármegye leggazdagabb urának, Gyürky Pálnak kastélyában fogják elhelyezni.

Gazdag ur volt Gyürky Pál (akkor még grófi rang nélkül), vállalta is a bekvártélyozást, de azt már sehogysem akarta megérteni, miért kell neki jómesszire előremenni magának vendége fogadására?

— Akárki jön hozzám, szíves vendég szeretettel várom, de érje be vele, ha a házamat fogadom!

Nagynehezen mégis csak rávették, hogy hát fogadja a főherceget a portája bejáratánál.

Végre megérkezett fényes kíséretével a helytartó. Két napot, két éjszakát töltött a kastélyban, amelynek vendég-lakoslyát ujonnan is rendezték erre az alkalomra.

Igen jól érezte magát a helytartó s elutazása előtt megköszönte Gyürkynek a szíves vendéglátást. Együttal meg is kérdezte tőle, nincs-e valami kívánsága: a legnagyobb készséggel teljesítené.

— Nincs nekem semmiféle kívánságom fenség, — volt a válasz.

— De kérem, — Gyürky, — nógatta a főherceg — kívánjon valamit! Okvetlenül megteszem.

Gyürky végül így felelt:

— Ha már annyira óhajtja fenség, kívánok — szerencsés utat!

Apróságok * Adomák

Hogyan utazik jól a kis gyermek?

Amerikában a washingtoni gyermekvédő hivatal arra figyelmezteti az anyákat, hogy sokkal célszerűbb, ha utazások alkalmával csecsemőiket közönséges piaci kosarakban viszik, mert ez sokkal kényelmesebb és biztonságosabb is, mintha az anya a karjában vinné a kis emberbimbócskát. Érdekes, hogy egyes népek már régen felismerik ezt az igazságot.

Női életkor.

— Mennyi idős lehet ez a legyné?

— Nem tudom, de ha lehet neki hinni, két éves volt, amikor legnagyobbik fia született.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik valamely ügyből kifolyólag társaságra szorulnak, ezen rovatunkon készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a kérdőíveinknek a tanácsadásért meg kell adni a nevünket, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsadói levélhez mellékeljenek 20 lej könnyedség okáért bélyeg, mert ennek költségeit mi nem fizethetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még küldési portódíj is beküldendő. Csakis a levelekre válaszolunk, amennyiben a 20 lej is csatolva van.

Pályai. (Kolozsvártól Budapestig az utiköltség gyorsvonat első osztályon kb. 800 lejbe kerül. Amennyivel valamivel olcsóbb, azonban a határállomáson átmenet utlevél és vámvizsgálat miatt kell bevárnia egy gyorsvonatra, csak akkor történik meg a vizsgálat. Az utlevél beszerzése a következő okmányok között: 1. Buletin de in-

segtől. 2. Születési igazolvány (Act. de nastere). 3. Allampolgársági bizonyítvány (Certificat de nationalitate). 4. Adóbizonnyal az adóhivataltól, hogy adóhátraléka nincsen. 5. Erkölcsei bizonyítvány az ügyészségtől, hogy büntetve nem volt. 6. Férfiaknak igazolvány a hadkiegészítő parancsnokságtól, hogy katonai szolgálataiknak eleget tettek, az asszonyoknak férji, a gyerekeknek szülei beleegyezés. 7. Két darab névaláírással ellátott fénykép. Az utlevelet a megyeszékhelyen a prefectura állítja ki s oda terjesztendő be az összes okmányokkal.

Valószínű, hogy a jövő hónap folyamán Szent István-napján, illetőleg az előtt pár nappal a *Keleti Ujság* ismét fog egy társas utazást megrendezni s ez esetben nem lesz szükség külön utlevélre, hanem együttes (kollektív) utlevéllel mennek ki a résztvevők. Tudomásunk szerint egy ilyen kirándulás 8–10 napig tart, ha azonban ezen időn túl is Budapestben óhajtaná maradni, természetesen indokolt esetben — az ottani román konzulátus meghosszabbíthatja az utlevelet, illetőleg tartózkodási engedélyt adhat. Ez azonban csak néhány napra szólhat. Egyébként a csoportvezetővel, aki a társaságot Budapestre viszi, megbeszélheti s ő esetleg a konzulátusnál is közbenjár a tartózkodás meghosszabbítása végett. Ha ez a társasutazás meglesz, arról lapunkban olvasóinkat kellő időben értesítjük.

Sz. Ö. Fel kell mennie személyesen, esetleg ügyvéd kíséretében az ügyészség vezetőjéhez és onnan felvilágosítást kérni az eljárás felől. Ha nem kap elégtételt, úgy adjon be feljelentést ismeretlen tettes ellen a törvényszékhez, hivatalos hatalommal való visszaélés és kártérítés iránt.

B. J. A dr. Páter Béla igazgató által írt növénytermesztési könyv magyar nyelven jelenleg nem kapható, csupán románul, mivel az előbbi teljesen kifogyott. Ellenben ajánlhatjuk a Csorjéssy Szegény ember gazdasága című könyvet, amely szintén megfelelő s ára 40 lej és a portóköltség.

Sz. J. Önnek van igaza, ha nem megy haza az asszony, úgy nem tartozik fizetni érte. Várja meg a perlést és védekezzen a perben.

Érdeklődő. Betegségét jól sejtette. Valóban kelevényeknek nevezik. Kezelésüknél fontos, hogy egy kelevény genyes tartalma ne dörzsöltessék be a bőr azon részére, ahol kelevény nem képződött. Ugyanis, ha a bőrön felhámhiány van, könnyen megtörténhetik, hogy „bejótással“ új kelevény képződésére szolgáltatunk okot. A kelevények legtöbbször szőrtüszők mentén lépnek fel. Székrekedése ellen ajánlom a *pantalt-t*. Minden csikarás nélkül biztos eredményt ad. Hatásával meg lesz elégedve. Használati utasítás a hajtóhoz mellékelve van. Dr. G. E.

H. P. Fehéregyháza. Kérdéseire a következőkben válaszolunk: A fái epernek nincsen szesztartalma, hanem cukortartalma van, ez a cukortartalom az erjedés folyamán átalakul szeszé és szénsavvá. Hogy a gyümölcsből szeszt (pálinkát) főzünk, ahhoz a gyümölcsöt előbb erjeszteni kell és csak azután lehet belőle szeszt főzni. A fái eperben elég sok cukor van, azért lehet belőle pálinkát főzni. Az elemzés szerint 9.19% cukor van a fái eperben, ami elég sok, mert a szilvában legfeljebb 5.79% százalék cukor van. Ha másképp nem tudja az epre értékesíteni, akkor pálinkát főzhet belőle. A fekete eperből befőttet is lehet készíteni, ezt is főznek belőle, ecetet is készíthet belőle. P. B.

A tanácsadásért a 20 lejt bélyegben is beküldheti.

Iff. D. M. A küldött minta az igazi gyöngyajak. Ami a használatát illeti, megjegyzem, hogy minden nap frisset kell főzni és egyik napról a másikra nem célszerű eltenni, de az ugyanaznap főzöttet lehet melegíteni étkezés előtt. P. B.

K. L. Szárazberek. A küldött minta gyöngyajak ugyan, de nem olyan, mint a miénk, t. i. levele kopasz, míg a miénk szőrös szokott lenni. Lehetséges, hogy az is használható lesz, de az nincs kipróbálva. A gyöngyajak használatát már leirtuk előző számainkban.

Szerkesztői üzenetek

Miképpen előző számainkban közöltük, a megyék magyar elnevezései szerint *Abc.* sorrendben minden egyes hátralekos előfizetőknek a lapjához mellékelünk *f. év dec. 31-ig* szóló kitöltött postautalványt. Ennek felhasználásával kérjük előfizetőinket az ott feltüntetett összeg beküldésére. Előfizetőink közül már sokan küldtek be így pénzt, azonban felkérjük azokat is, akikhez már érkezett ilyen felszólítás, de valamilyen okból kifolyólag nem küldték el a pénzt, ne feledkezzenek meg rólunk s a legrövidebb idő alatt egyenlítsék ki hátralekosaikat, mert csak a rendben levőknek küldhetjük a lapot. Van-nak még olyan hátralekosok, akikhez még nem küldöttük el az utalványt, a sok felszólítás és rövid idő miatt, azonban fokozatosan s néhány héten belül mindenkihez eljuttatjuk s így előfizetőinken van a sor, hogy lapunk fennmaradását a díjak beküldésével előmozdítsák.

N. I. Ruszkabánya, B. L. Makfalva, B. M. Csikszentmihály, Sz. Gy. Mezőbaj, K. Gy. Magyarbikal, K. M. Magyarsáros, L. Z. Déva, K. L. Nagysármás, M. J. Kézdivásárhely.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

P. Gy. Felsőrákos. A sorsolás megtörtént, de ön nem nyert.

L. B. A hangszerek eladását hirdetheti lapunkban is, mint apróhirdetést, mert sok magyar községben van fuvós zenekar is. Ajánlhatjuk ezen kívül a német vidékeken rendkívül nagy tekintélynek örvendő *Landwirtschaftliche Blätter* c. hetilapot Nagyszebenből, amely szintén nagy példányszámban jelenik meg s a hirdetés bizonyára eredményre vezet. — Hangszerkereskedőket ajánlhatjuk: Babos Béla céget Sibiu-Nagyszebenből és a Ciofloc testvéreket Brasov-Brassóból. Más hangszerekészítőket azon a vidéken nem ismerünk.

Iskolaszék, Igyár. A mult heti számunkban leközölt pályázati hirdetményük leközléséért, a legkedvezményesebben 189 lej beküldését kérjük.

„Többeknek.” Többiben közöltük már lapunkban, hogy sorsjegyek, biztosítások ügyében ne akkor forduljanak hozzánk, amikor már azokat megvásárolták, illetőleg a biztosításokkal leközték magukat. Az említett vállalatok léteznek és jelenleg is működnek ugyan, azonban, hogy mennyire megbízhatók, arra nézve nagyon nehéz választ adni. A külföldi állampapírok hosszú lejáratuak s ha a sorshuzáson nem nyernek, a végén csak a névértéket váltják be évek múlva, holott az önök által kifizetett részletek jóval többet tesznek ki. A befizetett összegeket aligha adják vissza, mert ebből fedeződik az ügynöki jutalék s egyéb kezelési költségek. Ezért tehát mi azt ajánlhatjuk, hogy minden ilyen irányú ügyben forduljanak a magyar egyházak intézményéhez, a *Minerva Biztosítóhoz* (Cluj-Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand-Ferenc József-út 37.), kérjenek onnan felvilágosítást s azonkívül ezen intézetnél pénzüik biztos helyen van s amit ott megígérnek, azt be is tartják.

Következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. S. Ujvarsánd 170, B. S. Seprős 100, G. G. Menyháza 175, B. A. Abrudbánya 175, V. J. Tornya 175, A. Zs. Hegyközszentimre 175, Sz. A. Bihar 175, T. K. Kőröstarján 175, A. J. Csikszenttamás 145, G. I. Gyimesbükk 170, R. D. Tusnád 165, T. M. Barót 175, J. J. Sepsibüksád 170 (r. 1932 febr. 1-ig), F. J. A. Csomortán 175, G. M. Berec 175, G. A. Böllön 175, P. J. Diesőszentmárton 170, K. P. Fehérvíz 170, K. P. Lupény 95, B. J. Lónyaitelep 205, Sz. F. Bonyha 175, Hitelszövetk. Bánffyhungad 175, F. J. Jobbágyfalva 170, B. B. Szilágyballa 170, K. I. Korond 170, H. L. Albis 175, Cs. G. Csikszentkirály 170, B. F. Barót 175, (r. 1931. dec. 31-ig). B. A. Homoródalmás 500 lej (r. 1931. dec. 31-ig).

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Apróhirdetések

RADIÓSOK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk a nb. előfizetőink figyelmét arra, hogy kiadóvállalatunknál, a *Minerva R. T.*-nek rádióosztályánál a legjobb minőségű külföldi rádiókészülékek kedvező és jutányos részletfizetési feltételek mellett szerezhethetők be. Érdeklődőket az osztály megbízottai a készülékek bemutatására vételkötelezettség nélkül keresik fel. Nagy előnyt jelent a vevő részére, hogy a készüléket helyszínen kipróbálva, az ottani viszonyoknak megfelelően felszerelve és annak kezelésére kitanítva kaphatja kézhez. Érdeklődők forduljanak a *Minerva R. T. Rádióosztályához, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 4.*

Tejszövetkezet vezetését, vajlágysajtók készítését vállalom a tejképzésben, raktárhoz, gazdaságban gyakorlott gazdasz, 4 éves, családost, alkalmazást keres Cim a kiadóban.

Látható írasu írógép 4500 lej Aquarium, aranyhalat, kancárk szállit. *Femina, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei (Kossuth L. u.) 22.*

A székelkereszturi Unitárius Főgimnázium a jövő 1931-32. isk. évben is mint teljes főgimnázium fog működni. Beírások aug. 25-től 31-ig. Új tanulóknak a következő okmányokat kell készítenek: születési anyakönyvi kivonat, keresztlevél, állampolgársági bizonyítvány, utazási bizonyítvány és iskolai bizonyítvány. Bennlakásért augusztus 1-ig kell folyamodni. Intenzív díjak: a főgimnáziumnál beírási és fenntartási díj címén 4400 lej; fizetendő; internátusi díj 1500 lej; konviktsi díj pénzben 4100 lej; terményben 150 kg. buza, 50 kg. kukorica, 5 kg. zsír egész évre. Szorgalmas, jó magaviseletű tanulók díjkedvezményre számíthatnak; I. o. számára 5 teljes ingyenes és 10 félkedvezményes hely van a konviktsnál. — Vajlaszbélyeg beküldése ellenében felvilágosítást készítséggel az igazgatóság.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
No. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.T. Aiud-Nagenyed és ennek
Ulceru-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágzatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizabély.

Országos Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 30 (fot. Theat.)
Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsönöket folyósít.

Week-endezők, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják

Tulogy:

Turisták és cserkészek

Elmunkönyvek.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és leledata.
A cserkészlet története és célja. Fel-
készítés. Első segélynyújtás. Elelmi-
tás, sütés, főzés. A turistáskodás
szabályai. Menetelés. A táborszás.
Takarékpáros turistaság. A motorkerék-
k. Az automobil. A vízi turistaság.
A sziklamászás. A téli turistaság és
szelvény. A téli turistaság. A síelés.
A síelés. Turaleírások. Turistakalauz.
A cserkészlet szervezése. Turistaalkotások.
A cserkészlet egyesületek élete. — Turista
muzeumok. A turistaság és az iskola.
A turistaság és az idegenforgalom.
A turistaság és honismeret. Turista
szervezetek. Iradalom. Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben
No. Regina Maria (Deák F.-u.) 1. sz.
A könyv előzetes beküldésére postó-
mentesen küldjük.

Folytassuk a gyümölcspermetezést

Ha folt- és féregmentes termést akar
augusztus elejéig kéthetenként kell
permetezni

Sulfarol-Arzola keverékkel.

100 liter vízbe 1 kg. gálic, 1 kg. oltott mész,
1/2 kg. Sulfarol, 1/4 kg. Arzola.

E keverék készen is kapható **TUTÓKIL** néven.
Tetveket **LIBEX**-el állandóan irtjuk.

Prospektus ingyen minden lerakathál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a
„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselőt:
Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

„Transsylvania” Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fióktintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszenterada,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogadbetéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Egyetlen a maga nemében!!

CZELNAI: CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

140 Lej beküldésére
portómentesen
szállítjuk

Utánvétellel 20 lejjel több.

Az egyetlen jó büffé és
cukrászskönyv.

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

Rendelje meg a

Pásztorújság

Irodalmi folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Emberek!****25.000 drb. kaszát kell eladnom, hogy kötelezettségemnek eleget tegyek.****Nektek adom minden hasznomat!**

Mert a mai naptól kezdve minden 10 kasza rendelés után 2 drb. kaszát adok jutalmul. 15 drb. rendelésnél pedig 3 drb. kaszát adok jutalmul.

Felkérem minden megbizottamat, hogy kövessen el mindent, és minél több rendelést gyűjtson.

Aki az idén a legtöbb rendelést gyűjti, de legalább 40 drb. gyűjt, annak jutalma 2000 lei.

A második legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 30 drb. gyűjt, annak jutalma 1000 lei.

A harmadik legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 20 drb. gyűjt, annak jutalma 500 lei.

E három jutalmat, összesen 3500 leit könyveim alapján sorshuzás útján a „Magyar Nép” kiadóhivatala fogja eszközölni.

VÉD

JEGI

A Szentháromság kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 centis
110	115	120	125	130	135	140	145 lei

Kaszaköveim árát újból leszállítom és most már 10 darabot 200 leiért adok.

Minden egyéb feltétel maradt, mint volt.

KASZATELEP**Oraşul-Nou—Avasujváros, jud. Satu-Mare.****Kaszák minden nagyságban kaphatók!
Balkezes is!****Szabadalmi törvény**

megjelent magyar nyelven kapcsolásban a nemzetközi egyezményről és sok hasznos tudnivalókkal. Ára előre fizetve 50 lei, utánvéttel 65 lei.

VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)

Könyvkereskedésekben is kapható!

Kolozsvári**Takarék-pénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főút) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej, Dicsőánmartin, Alba-Julia, Târgu-Murăş, Oreda, Timişoara, (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár) *rozsza*

Saját tőkéi 145 millió lei

Affiliált intézelei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda (Torda), Alsófehérm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár Odorheiu-Székeludvarhely, Cristur (Székelykeresztúr), Szászregényvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Reghin Szászregén, — Népbank Rt. Huedin, Bánffyújváros és Szamosújvári Hitelbank Rt. Chersa — Szamosújvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végző Áruraktárai a vasút mellől